

Kultuuriministri määruse „Sukeldumisloaga seotud nõuded, sukeldumisest teavitamise kord ja nõuded mälestisele sukeldumise koolituse pakkujale“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sissejuhatus

Määrusega kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 42 lõike 5 alusel veealusele mälestisele sukeldumisloa taotlemise, andmise, sellest keeldumise, kehtetuks tunnistamise ning sukeldumisest teavitamise tähtajad, teavitamisel esitatavad andmed ja teavitamise kord ning nõuded mälestisele sukeldumise koolituse pakkujale.

Seoses uue muinsuskaitseaduse jõustumisega 2019. aasta 1. mail kaotavad kehtivuse senise muinsuskaitseaduse alusel kehtestatud määrused. Teemat reguleerib hetkel muinsuskaitseaduse § 24² lõike 9 alusel kehtestatud kultuuriministri 15. Juuni 2011. aasta määrus nr 9 „Veealusele mälestisele sukeldumise loa väljaandmise, sukeldumisest teavitamise ja veealuse mälestise ning selle kaitsevööndi seisundist teavitamise kord, veealusele mälestisele sukeldumise loa vorm“.

Määrusega ei tehta olulisi sisulisi muudatusi sukeldumisloa taotlemisele ega andmisele ning sukeldumisest teavitamisele. Lisaks kehtestatakse nõuded mälestisele sukeldumise koolituse pakkujale.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Muinsuskaitseameti allveearheoloogia nõunik Maili Roio (maili.roio@muinsuskaitseamet.ee, 6403064), Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste osakonna muinsuskaitsealase Liina Jänes (liina.janes@kul.ee, 6282381) ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna juhataja Merle Pöld (merle.pold@kul.ee, 628 2347).

Eelnõu on keeleliselt toimetatud Kultuuriministeeriumi kantselei sekretär-keeletoimetaja Anni Viirmets (anni.viirmets@kul.ee, 628 2220).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kuuest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse määruse reguleerimisala.

Eelnõu §-ga 2 sätestatakse nõuded sukeldumisloa taotlemisele ja loa andmise ning sellest keeldumise alused.

Lõikes 1 loetletakse andmed, mille taotleja esitab Muinsuskaitseametile sukeldumisluba taotledes. Seda täiendab lõige 2, mille kohaselt peab taotleja lisaks esitama muinsuskaitseaduse § 42 lõikes 2 nimetatud koolituse läbimist tõendava dokumendi koopia.

Lõige 3 määrab Muinsuskaitseametile sukeldumisloa taotluse menetlemise tähtajaks 30 päeva. Luba ise on vastavalt muinsuskaitseadusele tähtajatu.

Lõikes 4 kinnitatakse sukeldumisloa vorm, mis on lisatud eelnõule.

Lõikes 5 on sätestatud sukeldumisloa andmisest keeldumise alused. Neid on kaks: valeandmete esitamine ja juhtum, kui loa taotleja ei vasta muinsuskaitseaduses sätestatud nõuetele (§ 42 lg 2: veealusele mälestisele sukeldumise luba on õigus saada füüsilisel isikul, kes on vähemalt 18-aastane ja kes on läbinud mälestisele sukeldumise koolituse).

Eelnõu § 3 reguleerib sukeldumisloa kehtetuks tunnistamist. Kehtetuks tunnistamise aluseid on kaks: valeandmete esitamine ja asjaolu, et loa saanud isik ei täida muinsuskaitseadusest ja käesolevast määrusest tulenevaid nõudeid.

Eelnõu § 4 reguleerib sukeldumisest teavitamist. Veealusele mälestisele sukeldumisest tuleb Muinsuskaitseametile teavitada nii enne kui ka pärast sukeldumist (lõige 1). Enne sukeldumist teavitamine (lõige 2) on vajalik nõuete täitmise kontrollimiseks ja kuna esitatakse ka sukeldumise aeg ja veesõiduki andmed, aitab info tagada ka sukelduja ohutust. Sukeldumisejärgne teavitamine on riigile abiks veealuste mälestiste üle järelevalve teostamisel. Kuna sukeldumine ja seetõttu ka veealuste mälestiste üle järelevalve teostamine on kallis ja ajamahukas tegevus, on mõistlik, et veealust mälestist vaadelnud isik annab Muinsuskaitseametile infot ka selle seisukorra kohta. Sukeldumisloa omanik on saanud loa taotlemisele eelneva koolituse käigus ülevaate asjakohastest õigusaktidest ja tal on eeldused veealusel mälestisel ja selle kaitsevööndis ilmnenud muudatustest teatamiseks.

Eelnõu § 5 sätestab nõuded koolituse pakkujale. Veealusele mälestisele sukeldumise koolituse eesmärk on anda koolitatavale teadmised asjakohastest õigusaktidest, mälestisele ja selle kaitsevööndisse sukeldumisest mälestist ohustamata ja oskus hinnata sukeldumisega kaasnevaid riske mälestisele. Sellest lähtuvalt tuleb koolituse õppekava esitada eelnevalt Muinsuskaitseametile heakskiitmiseks (lõige 1).

Lõikes 2 sätestatakse nõuded koolituse õppekavale.

Lõikes 3 reguleeritakse õppekava esitamist Muinsuskaitseametile heakskiitmiseks ja lõikes 4 asjaolud, mida amet õppekava läbivaatamisel hindab.

Määruse lisas kehtestatakse sukeldumisloa vorm.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

5. Määruse mõjud

Määrusega ei kaasne olulisi mõjusid.

6. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi kulusid. Sukeldumislubade väljaandmisega seotud kulud on planeeritud Muinsuskaitseameti igaaastasesse eelarvesse.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

8. Eelnõu koostamine

Eelnõud ei esitata ministeeriumidele koostamiseks, kuna see puudutab Kultuuriministeeriumi valitsemisala küsimust ning võrreldes kehtiva olukorraga ei kaasne regulatsioonis muudatusi.